Nr: 57.
Sobota.
D. 6. Marca.
Rok 1824.

# KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA
*Hołd Xiążąt Szlązkich Królowi Kazimie: Jagiel: 1447.*

## *NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

*Artykuł Nadesłany.*

Że Redakcja *Kurjera Warszaws:* mieści w sobie czasem wyiątki z dawnych dzieiów Narodowych, więc to mnie powoduie do podania następuiącej starożytności. 7go Marca mamy Niedzielę wstępną, ten dzień iest bardzo ważnym w Dzieiach naszych, albowiem Roku 965, *Mieczysław* nasz w ówczas Xiąże, przyiąwszy wiarę Chrześciańską, poddanym swoim wszystkie Bałwany pod surową karą burzyć nakazał, co też wtym dniu wykonano. Jan *Długosz* Kanonik Krakowski nauczyciel Królewiczów Synów *Kazimierza Jagiellończyka* żyiący od R. 1415 do R. 1480, pisze o zburzeniu wtym dniu Bałwanów, a razem że ieszcze za iego życia obchodzono pamiątkę tego czynu, topiąc w Srodopostną Niedzielę wyobrażenia *Dziewanny i Marzanny* Bogiń, którem dawniej Polacy cześć oddawali. Toż samo pisze ieden równie z dawnych Polskich Dzieiopisów Maciej z *Miechowa* nazwany *Miechowitą*, Lekarz nadworny *Zygmunta I*, który żył od R. 1456 do R. 1523. Wspomina razem że w ówczas za *Mieczysława* tak na uroczystość skruszenia Bałwanów, iako i dla zaślubin iego z *Dąbrówką* widowiska dane były (spectacula), otoż dawność widowisk w Polsce; lecz określić ich rodzaj trudno. Marcin *Kromer* Biskup *Warmiński* który żył od R. 1512 do 1589, i Marcin *Bielski* urodzony 1496, a zmarły 1576 R, toż samo ponawiaią. Alexander *Gwagnin* z Włocha naturalizowany Polak, Rotmistrz w wojsku Polskiem, Kronikarz Sarmacki, obwiniony o przywłaszczenie sobie Dzieła Macieia *Stryjkowskiego* toż samo wzmiankuie. Jan *Hübner* Rektor szkoły *Johanneum* w *Hamburgu* wswym słowniku wiele Polskich rzeczy obejmuiącym, pod wyrazem *Todten Sonntag* pisze że zaiego życia w Polsce i Szląsku zwyczaj topienia wyobrażeń Bałwanów w Srodopostną Niedzielę *Letare* zwaną zachowywano. Pierwsza edycja iego Dzieła iest 1704 Roku. — S.

W Jednym z Kalendarzów Niemieckich drukowanych w *Lipsku* wktórym na każdy dzień w roku znajduie się Anegdota historyczna, pod dniem 6 Marca iest następuiąca „August II, Król *Polski* Elektor *Saski*, iak wiadomo był nadzwyczajnie silny, doniesiono mu że w *Wilanowie* pod *Warszawą* iest Kowal może ieszcze silnieyszy od Króla, August inkognito wprostym ubiorze poiechał konno do *Wilanowa*, staie przed Kuźnią i każe Kowalowi aby ukuł nową podkowę, Kowal tonatychmiast uskutecznia, bierze Król podkowę, łamie ią mówiąc, *nic nie warta*, Kowal zdziwiony kuie drugą podkowe nierównie mocnieyszą, Król i tę drugą również łamie mówiąc, iesteś Partacz, oto masz talara, zawiele rozgłoszono o twoiej sile i zręczności. Kowal urażony iż pierwszy raz usłyszał taką zniewagę, bierze z rąk Króla Talara i łamie na dwoie mówiąc, iaka robota taka zapłata, moie podkowy łatwe były do złamania w ręku silnego człowieka, ale też i ten Talar ieszcze iest łatwieyszy także do złamania w palcach silnieyszego. *August* tym sposobem przekonał się o nadzwyczajnej sile Kowala, oświadczył kto iest i hojnie go udarował. „

Dziś zimna stopni 3. Śnieg, Wiatr, Kra na *Wiśle* płynie wznaczney ilości.

## *ROZMAITOSCI.*

Potwierdza się że Korpus *Grecki* złożony z 5000 dobrze uzbroionych żołnierzy podstąpił pod *Artę*, wprzódy nieco oddział tegoż korpusu pod *Saloną* odniósł zwycięztwo nad liczniejszym oddziałem Tureckim. Potwierdza się również że *Jussuf Basza* układa się z Xciem *Maurokordato* o poddanie *Lepantu*, lecz niepotwierdza się iż twierdza *Patras* poddała się Grekom, atoli *Kollokotroni* oblega tę twierdzę, nad tym iedynie ubolewaią przyiaciele sprawy Greckiej że ten wódz dotąd zostaie wniezgodzie z Rządem, niezważa na iego rozkazy i powiększej części działa podług własnej woli. Wąwozy między *Etolją* a *Akarnanją* i wszystkie drogi między *Artą* i *Prewezą* są w mocy Greków. *Albańczykowie* wysłali pełnomocników do rządu Greckiego wcelu zawarcia układów. *Dostrzegacz wschodni* zaprzecza że Grecy wylądowali na wyspy *Scyo* i *Mitylenę*, zaprzecza oraz że *Odysseusz* zdobył szturmem twierdzę *Karystos*, lecz zapewnia że tenże wódz oblega ieszcze tę twierdzę, ale musi zachowywać największą ostrożność gdyż tam rozszerza się morowe powietrze. Nakoniec tenże *Dostrzegacz* donosi że w *Napoli di Romanja* władza wykonawcza (Greków) pod prezydencją Xcia *Majny* ciągle iest czynną. Dowódca tej twierdzy iest Syn *Kollokotroniego* maiący pod swą władzą 15,000 wojska, zachowuiącego ścisłą karność; zaś władza prawodawcza znajduie się w *Argos* ale mało iest czynną. —— w Zeszłym miesiącu w *Anglji* w mieście *Kartembury*, przedawano na targu *Pszenice* 2razy drożej niż iąpłacono w r. 1822.

w *Kingston* w Jndjach wschodnich, skazano buntuiących się kilkunastu niewolników na szubienice lub wieczne więzienie, przy każdym powieszono tabliczkę z napisem ile zaniego zapłacono, 3 było takich niewolników za których dano po złp: 4,000, a ieden którego kupiono tylko za zł: 400.— Gdy w roku zeszłym w miasteczku *Meldton* miano wieszać Kobietę obwinioną oliczne zbrodnie, Kat iuż maiący dopełnić swego obowiązku nagle zbladł i tak zasłabł, że ledwo można go było ocucić. Oświadczył iż przedkilkonastą laty kochał się w tej Kobiecie, była to uczciwa Dziewczyna, a widząc ią teraz nie iest wstanie odebrać iej życia. Musiano więc posłać do innego miasta po drugiego Kata, a Delikwantkę odprowadzono do więzienia. Jeden z Adwokatów zaięty tem zdarzeniem, postanowił z uwagą przejrzeć Akta oskarżonej, i nim drugiego Kata sprowadzono, Adwokat tyle pracował że wykazał iż była niewinnie obwinioną, a świadkowie byli fałszywi. Tę sprawę powtórnie sądzić będą. — Sprawa *Hunta* (w Anglji) obwinionego o zabójstwo Obywatela *Weares*, tak zainteressowała, że z niej ułożono Dramę pod tytułem: *Zabójstwo Wearesa*, ieden z nikczemnych świadków tej sprawy, oświadczył Dyrektorowi Teatru że podejmuie się grać w tej dramie rolę która przedstawia iego osobę, za co tylko żądał 5 funtów szter:, lecz Dyrekto z pogardą odrzucił tak podłe żądanie. — Podług ostatnich żurnalów Paryzkich mody, Elegańci na ranny spacer noszą surduty zwane *Alpuga*, są koloru *Kokao* i maią krój *ala Prussienne*, kołnierz zwykle wyłożony futrem *Kuny*. Płaszcze męzkie zwykle teraz są podszyte axamitem błękitnym. Kapelusze Damskie znowu tylko białe są najmodniejsze, ozdoba ich składa się z kłosów przeplatanych płaskiemi małemi piórami. — Król *Sardyński* kilku Jenerałóm Francuzkim walczącym w ostatniej wojnie Hiszpańskiej, przysłał Ordery SS. *Maurycego* i *Łazarza*. — z *Wilna* donoszą iż tam d. 7 z. m. vs. rozstał sie z tym światem, ś.p: WJX. *Filip Nerjusz Golański* Piiar, Doktor ś. Teologji, Professor wysłużony w Uniwersytecie *Wileńskim*, Proboszcz Kaplicy S. *Kazimierza* w Katedrze Wileńskiej, Kawaler Orderu S. Anny II Klassy. Szanowny ten Kapłan, całe życie poświęcił naukom, był w wielu miejscach Kraiu Polskiego Nauczycielem, oprócz innych dzieł iego literackich powszechnie iest cenionem dzieło o *Wymowie*; czci godne iego zwłoki zawiezione zostały do *Dukszt* 4 mile od *Wilna* i na tamecznym Smętarzu złożone, żył lat 71. —

*PRZYJECHALI do WARSZAWY.*

Krasiński Winc: Jenerał z Białegostoku. Diaków Jenerał z Mławy.—Olszewski Łukasz Oby: z Pułtuskiego.— Kossowska Marianna Oby: z G. Mińskiej. —Czaczkowski Euge:Oby: z Rozniszewa.—Heyzler Frydr: Oby: z Radomia.—Klejski Michał Obywat: z Kłodawy. —Zieliński Jgn: Radca z Kielc. Ossowski Jan z Kielc.—Mamrad Ob: z Kalisza.—

*DONIESIENIA.*

Folwark Reguły o mile od Warszawy odległy, w gruntach dobrych z łąkami, z zabudowaniem porządnem iest do wypuszczenia z wolnej ręki na lat 3 poczynaiąc od S. Jana 1824 do 1827 r.; o warunkach Kontraktu i dokładnej informacji, dowiedzieć się można u W. Zalewskiej w domu własnym przy ulicy Mylnej i Nowolipie pod Nr 2477.

Do zarządzenia Ekonomicznego dobrami, tudzież utrzymywania wszelkich interesów administracyjnych i Sądowych, pewien lat kilka i dotąd na prowincji mieszkaiący, powyższe zatrudnienia pełniący, świadectwa udowodniaiące zdatność i dobrą konduitę, również wiary godne rekomendacje maiący, obznajmiony nawet z manipulacją Pruską i Austrjacką, biegły w ięzykach Niemieckim i Łacińskim, życzy sobie przyiąć obowiązek Plenipotenta lub Kommissarza, dowiedzieć się można w handlu u W. Sommer przy ulicy S. Jańskiej pod Nr 2 obok Zam. Król:

Pierwsze piętro składaiące się się z Sali Alkowy, pięciu Pokoiów, Przedpokoiu i Kuchni, z Stajnią, Wozownią, Piwnicą i Składem na górze, w domu przy ulicy Nalewki N. 2244 do naięcia od Wielkiej Nocy. Bliższą wiadomość na miejscu.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż aukcja na effekta iakoto: lustro duże stoiące, kanapa, krzesła, komody, w Warszawie przy ulicy Nowolipie w domu pod Nr 2412 i 2413 sytuowanym, w dniu 8 Marca r. b. o godzinie 2 z południa więcej daiacemu, płacąc natychmiast odbędzie się. *A. Tryllerowicz.*

Pewna osoba graiąca na Skrzypcach, Klarynecie i Fortepjanie, życzy dawać lekcje początkowe, za cenę mierną; oraz znaiąca się na Ekonomice Agronomicznej. Wiadomość pod Nr 253.

Wczoraj wyciągnięte Nra 14, 50, 24, 79, 75.

*Teatr*. Dziś dla słabości kilku Artystów zamiast ogłoszonych scen, danę będą Dram: *Kaplica w Glentorn* i Kome: *Trafiła Kosa na kamień*. Jutro Op: *Axur*.